

การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1

The Innovative Organization Of Schools Under Songkhla Primary Educational Service Area Office 1

ศศิพิมพ์ สุขะปทุมพันธ์^{1*} รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ²

Sasipim Sukhapunnaphan¹ Rungchatchadaporn Vehachart²

¹นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
M.Ed. Student, Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand.

²รองศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยทักษิณ
Lecturer of Educational Administration, Faculty of Education, Thaksin University, Thailand, Advisor.

*Corresponding author e-mail: 661997040@tsu.ac.th

(Received: 28 November 2024, Revised: 19 January 2025, Accepted: 23 January 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 และ 2) เปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะ ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan และสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .961 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านบุคคลที่พร้อมสร้างนวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด และ 2) ผลเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: องค์กรนวัตกรรม; สถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ABSTRACT

This research aims to 1) study the innovation organization of educational institutions under the Office of the Primary Education Service Area 1, Songkhla, and 2) compare the innovation organization of educational institutions classified by educational qualifications, work experience, and school size. The sample group consisted of 291 teachers under the Office of the Primary Education Service Area 1, Songkhla, in the academic year 2024. The sample size was determined from the ready-made table of Krejcie and Morgan and simple random sampling by lottery. The research instrument was a questionnaire with a reliability value of .961. The statistics used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The results of the research found that 1) the innovation organization of educational institutions under the Office of the Primary Education Service Area 1, Songkhla, was at a high level overall and in each aspect. When considering each aspect, it was found that the aspect of people who are ready to create innovation had the highest mean value and the aspect of having a shared vision had the lowest mean value. 2) The results of the comparison of the innovation organization of educational institutions, teachers with different educational qualifications, work experience, and school sizes There are no differences in opinions on the innovation organization of educational institutions.

Keywords: Innovation organization; Educational institution; Songkhla Primary Educational Service Area Office 1

บทนำ

ภายใต้โลกในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็วต่อเนื่องและมีแนวโน้มที่จะมากขึ้นในอนาคตนั้น ประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนผ่านประเทศให้ไปสู่ยุคที่เรียกว่าไทยแลนด์ 4.0 ภายใต้วิสัยทัศน์ประเทศ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) หากกล่าวถึงการศึกษาในยุคประเทศไทย 4.0 ปัจจุบันต้องยอมรับว่าการศึกษาไทยเองต้องเผชิญกับวิกฤตทางการศึกษาเมื่อเทียบกับการศึกษาของประเทศชั้นนำอื่น ๆ ทั้งเรื่องของคุณภาพการศึกษา จากวิธีการจัดการศึกษาที่ล้าสมัย ทำให้เกิดการด้อยคุณภาพของผู้เรียน ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ไม่สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ ที่ตอบสนองการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน หรือที่เรียกว่ายุค 4.0 ผู้คนในยุคนี้จะต้อง เป็นคนดีมีคุณธรรม ยึด

ค่านิยมร่วมของสังคมเป็นฐานในการพัฒนาตน ให้มีคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ผู้เรียนรู้ ผู้สร้างสรรค์นวัตกรรม และพลเมืองที่เข้มแข็ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561)

การขับเคลื่อนนวัตกรรมสู่การศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติการจัดการศึกษาที่อยู่ท่ามกลางบริบทของความผันผวน เปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องในปัจจุบันและมีแนวโน้มมากขึ้น ในอนาคตนั้น สถานศึกษา โดยเฉพาะผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในระบบ การศึกษาที่จำเป็นจะต้องปรับความคิด ปรับกระบวนการทัศนในการทำงาน ให้รองรับกับบริบทการจัดการศึกษาที่ เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งรูปแบบ วิธีการ หรือแนวปฏิบัติในลักษณะเดิม ๆ ที่เคยประสบความสำเร็จในอดีต อาจไม่ใช่ สิ่งที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับปัจจุบันและอนาคตอีกต่อไป ระบบการศึกษาจึงต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อให้ สอดคล้องกับการพัฒนาทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม ดังนั้นการที่องค์กรการศึกษาจะประสบความสำเร็จ และ อยู่รอดท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงของโลกอย่างรวดเร็วนั้นขึ้นอยู่กับความคิดสร้างสรรค์ การค้นพบสิ่ง ใหม่ ๆ และการสร้างนวัตกรรม โดยการเปลี่ยนรูปแบบจากองค์กรแบบดั้งเดิมสู่องค์กรนวัตกรรมการศึกษา (Adams R. และ Bessant J., 2006) ดังนั้น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 มาตรา 261 จึงได้ กำหนดให้มีคณะกรรมการอิสระที่มีบทบาทในการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะ รวมถึงร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการปฏิรูปการศึกษา นั่นคือ “คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา” คณะกรรมการดังกล่าวได้ เสนอแผนการปฏิรูปการศึกษาที่มีทั้งหมด 7 ประเด็น โดยหนึ่งในประเด็นที่สำคัญคือ การปรับโครงสร้างของ หน่วยงานในระบบการศึกษา เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้มี “พื้นที่นวัตกรรม การศึกษา” ขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนในพื้นที่นี้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับอัตลักษณ์ของชุมชน นอกจากนี้ ยังมุ่งหวังให้มีการเรียนรู้และการขยายผลนวัตกรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาไปยังพื้นที่ การศึกษาอื่น ๆ ด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2566)

นโยบายปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ มุ่งพัฒนาคนไทยให้เรียนรู้ได้เต็ม ศักยภาพ ตรงตามความต้องการของพื้นที่ เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน กระจายอำนาจสู่สถานศึกษา ตามศักยภาพและความพร้อม ส่งเสริมสถานศึกษาเป็นนิติบุคคล สามารถบริหารจัดการได้อย่างอิสระและ คล่องตัวมากขึ้น ในรัฐบาลสมัยพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี โดยมีกระทรวงศึกษาธิการ นำโดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับภาคีเพื่อการศึกษาไทย (Thailand Education Partnership หรือ TEP) ได้สร้างการรับรู้ สร้างความเข้าใจให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และขับเคลื่อนนโยบายพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาเพื่อนำนโยบายของรัฐบาลสู่การปฏิบัติจริง อันนำไปสู่การประกาศใช้พระราชบัญญัติพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. 2562 (พิทักษ์ โสตถยาคม และ เก ประเสริฐสังข์, 2562) กำหนดให้มีการจัดตั้ง พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นพื้นที่ปฏิรูปการบริหารและการจัด การศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษาและการเรียนรู้เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของ ผู้เรียน รวมทั้งเพื่อดำเนินการให้มีการขยายผลไปใช้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอื่น นอกจากนี้ก็เพื่อลดความ เหลื่อมล้ำในการศึกษา กระจายอำนาจและให้อิสระแก่สถานศึกษาในพื้นที่ นวัตกรรมการศึกษาเพื่อเพิ่มความ คล่องตัวในการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งเพื่อสร้างและพัฒนา

กลไกในการจัดการศึกษาร่วมกันระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม ในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา เป็นสนามปฏิบัติการเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงการศึกษาของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562)

จังหวัดสงขลาซึ่งเป็นหนึ่งในจังหวัดที่ถูกจัดตั้งเป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ถือเป็นหน่วยงานการศึกษาที่ดูแลสถานศึกษาส่วนหนึ่งของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และมีนโยบายในการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาพัฒนาระบบบริหารจัดการ ซึ่งถูกกำหนดไว้ในแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 (ฉบับทบทวน ปี พ.ศ.2567) เพื่อใช้เป็นทิศทางในการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและเพื่อแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการในทิศทางเดียวกันสอดคล้องกับนโยบายแผนในระดับต่าง ๆ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2566)

ด้วยสาเหตุและข้อมูลที่อ้างอิงดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา โดยควรส่งเสริมให้สถานศึกษา ทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรในสถานศึกษาได้เห็นความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพสูงสุด มุ่งเน้นการเป็นองค์กรทางการศึกษาที่มีการสร้างสิ่งใหม่ หรือมีการพัฒนาดัดแปลงสิ่งเดิมทั้งรูปแบบวิธีการทำงาน และการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการในสถานศึกษา สู่การเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษาที่สามารถพัฒนาการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานและขนาดสถานศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาคือการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย
 - 1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยสังเคราะห์จากเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการเป็นองค์กรนวัตกรรมการศึกษา มี 6 ด้าน ดังนี้ 1) โครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม 2) บรรยากาศองค์กร

สร้างสรรค์ 3) ภาวะความเป็นผู้นำเชิงนวัตกรรม 4) การมีวิสัยทัศน์ร่วม 5) การพัฒนาบุคลากร และ 6) บุคคลสำคัญที่พร้อมสร้างนวัตกรรม

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,158 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2566)

1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 559 คน ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกครูตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา	จำนวนของสถานศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เล็ก	84	623	157
กลาง	49	331	83
ใหญ่	4	204	51
รวม	137	1,158	291

2. เครื่องมือและวิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ จำแนกเป็น วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 52 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ

2.2 วิธีการสร้างเครื่องมือการวิจัย

2.2.1 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระเพื่อพิจารณาแก้ไขด้านความครอบคลุมเนื้อหา ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

2.2.2 ขอบหนังสือขอความอนุเคราะห์แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ จากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาโดยใช้เทคนิค IOC (Index of item objective congruence) พบว่าแบบสอบถามจำนวน 52 ข้อมีค่า IOC อยู่ที่ระดับ 0.67 – 1.00 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.2.3 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try - Out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และมีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประจวบ (แก้วอุทิศ) ครูผู้สอนในโรงเรียนวัดเปรมศรีธา และครูผู้สอนในโรงเรียนบ้านหัวเขา จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ Cronbach (1990) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ .961

2.2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่งแล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ขออนุญาตรับรองและแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

3.2 นำหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง และผ่านระบบ Google form จำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งไปจำนวน 291 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 257 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 257 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.32 และนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลที่เป็นตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ค่านวนหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปวิเคราะห์เทียบตามแนวคิดการแปลความหมาย ค่าเฉลี่ยที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่าแบ่งคะแนนตามช่วงความกว้างของอันตรภาคชั้น 5 ระดับ

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปร ทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบ ค่า t-test (Independent t - test) และทดสอบ One Way ANOVA ในการทดสอบค่า F-test และการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี Least Signification Difference (LSD)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 พบว่า การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมี

ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านบุคคลที่พร้อมสร้างนวัตกรรม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วม ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้าน

การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา	n=257		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	
1. โครงสร้างองค์กรเหมาะสม	4.2540	0.4610	มาก
2. บรรยากาศองค์กรสร้างสรรค์	4.1963	0.5457	มาก
3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	4.2119	0.5429	มาก
4. การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.1835	0.5164	มาก
5. การพัฒนาบุคลากร	4.2871	0.4993	มาก
6. บุคคลที่พร้อมสร้างนวัตกรรม	4.2925	0.4969	มาก
ภาพรวม	4.2339	0.4050	มาก

2. ผลการเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์การปฏิบัติงาน

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา

ด้าน	การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา (n=257)				t	sig
		ปริญญาตรี (n=44)		สูงกว่าปริญญาตรี (n=213)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	โครงสร้างองค์กรเหมาะสม	4.2639	0.4659	4.2097	0.4407	0.728	.467
2	บรรยากาศองค์กรสร้างสรรค์	4.1989	0.5754	4.1844	0.3906	0.209	.835
3	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	4.2308	0.5420	4.1277	0.5448	1.178	.240
4	การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.1849	0.5279	4.1773	0.4668	0.091	.927
5	การพัฒนาบุคลากร	4.2894	0.5090	4.2766	0.4586	0.159	.874
6	บุคคลที่พร้อมสร้างนวัตกรรม	4.2944	0.5103	4.2837	0.4367	0.134	.894
	รวม	4.2419	0.4108	4.1980	0.3800	0.671	.503

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรวุฒิ

การศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงาน

การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
1.โครงสร้างองค์กรเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.241	.121	.565	.569
	ภายในกลุ่ม	254	54.174	.213		
	รวม	256	54.415			
2.บรรยากาศองค์กรสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.313	.156	.523	.593
	ภายในกลุ่ม	254	75.909	.299		
	รวม	256	76.222			
3.ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.036	.018	.060	.941
	ภายในกลุ่ม	254	75.430	.297		
	รวม	256	75.466			
4.การมีวิสัยทัศน์ร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.589	.295	1.106	.333
	ภายในกลุ่ม	254	67.671	.266		
	รวม	256	68.260			
5.การพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.541	.270	1.085	.339
	ภายในกลุ่ม	254	63.292	.249		
	รวม	256	63.833			
6.บุคคลที่พร้อมสร้างนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.227	.114	.458	.633
	ภายในกลุ่ม	254	62.983	.248		
	รวม	256	63.210			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.063	.032	.192	.825
	ภายในกลุ่ม	254	41.927	.165		
	รวม	256	41.990			

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ในภาพรวมและรายด้าน จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา

การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา	ความแปรปรวน	df	SS	MS	F	sig
1.โครงสร้างองค์กรเหมาะสม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.073	.037	.171	.843
	ภายในกลุ่ม	254	54.342	.214		
	รวม	256	54.415			
2.บรรยากาศองค์กรสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.698	.349	1.174	.311
	ภายในกลุ่ม	254	75.524	.297		
	รวม	256	76.222			
3.ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.171	.086	.289	.749
	ภายในกลุ่ม	254	75.294	.296		
	รวม	256	75.466			
4.การมีส่วนร่วม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.070	.035	.131	.878
	ภายในกลุ่ม	254	68.190	.268		
	รวม	256	68.260			
5.การพัฒนาบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.397	.198	.795	.453
	ภายในกลุ่ม	254	63.436	.250		
	รวม	256	63.833			
6.บุคคลที่พร้อมสร้างนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.058	.029	.116	.890
	ภายในกลุ่ม	254	63.152	.249		
	รวม	256	63.210			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.063	.032	.191	.826
	ภายในกลุ่ม	254	41.927	.165		
	รวม	256	41.990			

จากตารางที่ 5 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ครูที่มีปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ผลการการศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การที่ผลวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ

นโยบายระดับชาติที่ต้องการขับเคลื่อนและพัฒนาไปสู่ประเทศความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน หรือที่เรียกว่ายุค 4.0 รวมทั้งจังหวัดสงขลาถูกจัดให้เป็นพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ซึ่งเป็นพื้นที่การปฏิรูปการบริหารและการจัดการ การศึกษาเพื่อสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมการศึกษา เป็นพื้นที่ระดับจังหวัดที่สถานศึกษานำร่องสามารถ จัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทในพื้นที่ โดยสามารถมีการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นคล่องตัว ไม่ต้อง อิงกับกฎระเบียบที่ไม่จำเป็นหรือไม่เอื้อจากส่วนกลาง มีกลไกการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565) จึงอาจเป็นเหตุผลให้หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษามีการกระตุ้น ส่งเสริม และผลักดันสถานศึกษาด้านนวัตกรรม ส่งผลให้ผลการศึกษากการ เป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญรดี หิรัญกิตติกร (2564) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาความต้องการความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยศึกษาความต้องการความเป็นองค์กรนวัตกรรมด้วยกันทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านโครงสร้างและองค์กรที่เหมาะสม ด้านความสำคัญบุคลากร ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการพัฒนา บุคลากร ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างนวัตกรรม และด้านการสื่อสาร ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการ ความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสำคัญของบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการมี วิสัยทัศน์ร่วม ด้านการสื่อสาร ด้านโครงสร้างและองค์กรที่เหมาะสม ด้านบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้าง นวัตกรรม และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปานชนก ดั่งวงศ์ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า สภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างองค์กรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านปัจจัยภายนอก มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี (2560) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบองค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันขององค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการมุ่งเน้นความสำคัญของบุคลากร และด้านการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมและเป้าหมาย ร่วม ด้านการปรับปรุงโครงสร้างองค์กร ด้านการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และ ด้านการพัฒนาบุคลากรอย่าง ต่อเนื่อง ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรภูมิการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงานและขนาด สถานศึกษา ได้ผลดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมี ความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก วุฒิการศึกษาของครูไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผล ต่อมุมมองหรือความคิดเห็นในการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา หมายความว่า แนวคิดเกี่ยวกับ นวัตกรรมในองค์กร อาจไม่ได้ขึ้นอยู่กับวุฒิการศึกษาเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับประสบการณ์ในการทำงาน การ เข้าร่วมการพัฒนาวิชาชีพ หรือแม้กระทั่งวัฒนธรรมองค์กรและการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากนี้การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ และการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมไม่ได้ จำกัเฉพาะบุคคลที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่า แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จากการทำงานร่วมกัน การแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นในสถานศึกษา และการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน เพื่อสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการสร้างสรรค์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ธีรา บางเขียว และ รัตนา กาญจนพันธุ์ (2566) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิง นวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตรัษฎา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ครูผู้มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการรับรู้ต่อภาวะผู้นำ เชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ฐณาพัชร วรพงศ์พัชร และ มณีพลอยไพริน พิศจะโปะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความ คิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์การปฏิบัติงาน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การ ปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูทุกคนได้รับโอกาส ในการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับนวัตกรรมอย่างเท่าเทียม การที่ครูมีประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน ก็จะไม่ส่งผลต่อมุมมองต่อการพัฒนานวัตกรรมของสถานศึกษา นอกจากนี้อาจจะเป็นเพราะสถานศึกษาเปิด โอกาสให้ครูทุกคนไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อย สามารถแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการพัฒนา องค์กร จึงส่งผลให้ครูทุกคนมีมุมมองที่สอดคล้องกันในเรื่องนวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวัฒน์ อาษา สิงห์ และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยังสอดคล้องกับปาริฉัตร นวนทอง และตรัย

ภูมินทร์ ตรีตรีศวรร (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญฐาพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และ มณีพลอยไพริน พิศจะโปะ (2567) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน และวุฒิการศึกษา ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ที่ไม่แตกต่างกันทั้ง 4 ด้าน

2.3 ครูที่มีปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในยุคที่เทคโนโลยีและข้อมูลสามารถเข้าถึงได้อย่างกว้างขวาง สถานศึกษาทุกขนาดอาจมีโอกาสนในการเข้าถึงเครื่องมือและความรู้ที่ใช้ในการสร้างนวัตกรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ยังหมายรวมถึงการบริหารจัดการของสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็สถานศึกษาขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ หากมีการบริหารจัดการที่เน้นการสร้างนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมถึงครูในทุกขนาดของสถานศึกษาก็จะมีมุมมองและประสบการณ์ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมที่คล้ายคลึงกัน รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในเรื่องการสร้างนวัตกรรมอย่างเท่าเทียมกัน อาจทำให้ครูในทุกขนาดของสถานศึกษามีมุมมองที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวน ภารังกุล (2558) การศึกษาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดราชบุรี พบว่า ความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดราชบุรีที่มีขนาดต่างกัน ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูมีความเห็นโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สุวัฒน์ อาษาสิงห์ และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผลการศึกษาองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อมีการพิจารณาในรายด้าน พบว่าด้านบรรยากาศองค์กรสร้างสรรค์ และด้านการมีส่วนร่วม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ดังนั้น

สถานศึกษาควรมีแนวทางในการส่งเสริมการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญในด้านต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อเป็นการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรมต่อไป

1.2 ผลการศึกษาองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ในรายด้านแต่ละด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่มีค่าเฉลี่ยที่แตกต่างกันไปในแต่ละข้อ ดังนั้นจึงสามารถเป็นแนวทางให้กับสถานศึกษาที่ต้องการจะสร้างเสริม เติมแต่ง จุดที่ขาดตกบกพร่องไป หรือพัฒนาในส่วนที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้นเพื่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาโดยแท้จริง

1.3 สถานศึกษาควรมีการวางแผนและแนวทางในการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ภายใต้ความแตกต่างของเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและขนาดของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์ มีโครงสร้างองค์กรที่เหมาะสม เป็นแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรมีความต้องการจะพัฒนาตนเองและพร้อมสร้างนวัตกรรม นำไปสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาโดยแท้จริง

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา

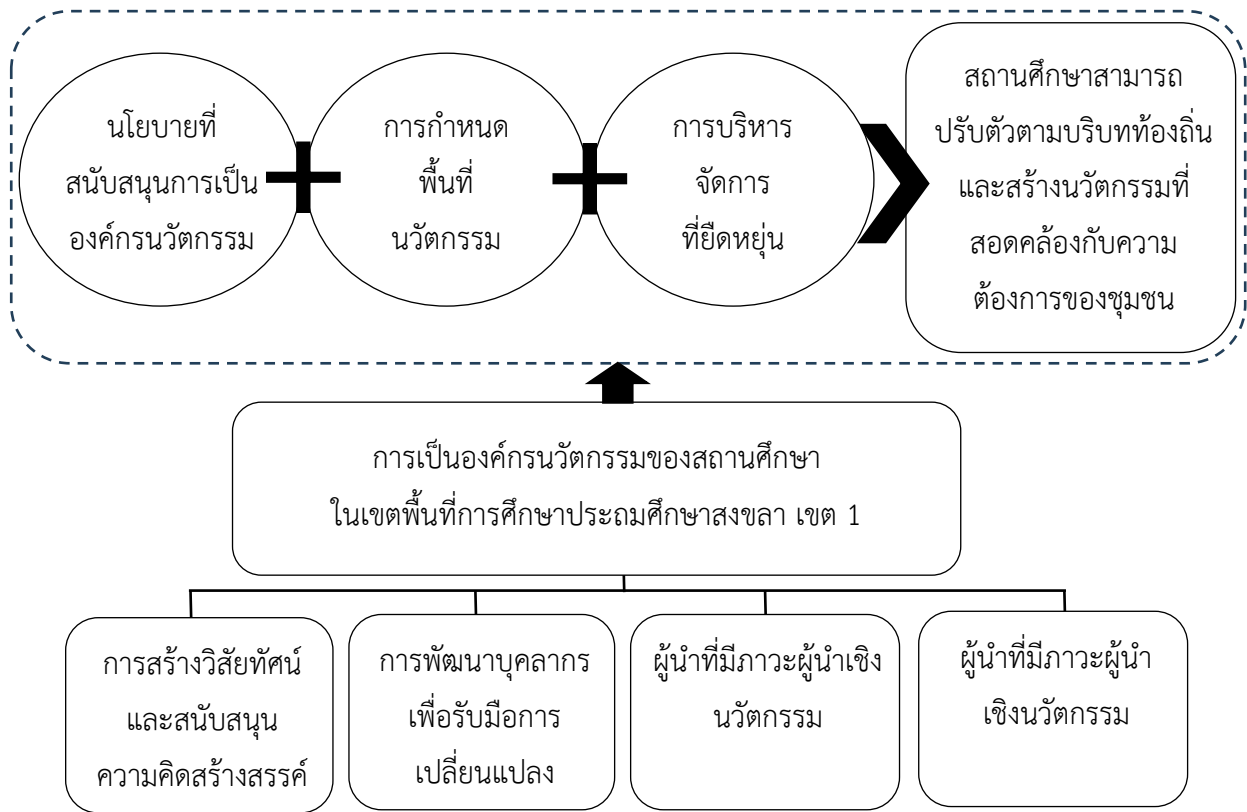
2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เพื่อจะได้นำข้อมูลมาพัฒนาให้สถานศึกษาเป็นองค์กรนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

2.3 ควรศึกษาการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา ในสังกัดอื่นในจังหวัดสงขลา นอกเหนือจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 เพื่อดูความสอดคล้องในการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา เนื่องจากจังหวัดสงขลาถูกจัดเป็นพื้นที่นวัตกรรม

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปองค์ความรู้ใหม่ที่สำคัญได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

จากแผนภาพ อธิบายได้ว่า ปัจจัยเชิงนโยบายที่สนับสนุนการเป็นองค์กรนวัตกรรมนั้น ได้แก่ นโยบายระดับชาติ ร่วมกับการกำหนดพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา มีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม และการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่นในพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา ทำให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวตามบริบทท้องถิ่นและสร้างนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ ผลการวิจัยยืนยันถึงความสำคัญของการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมและการสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร และการพัฒนาบุคลากรยังคงเป็นปัจจัยที่ต้องการการปรับปรุง แม้จะมีความสำคัญค่อนข้างน้อยในบางบริบท แต่การพัฒนาต่อเนื่องจะช่วยให้บุคลากรสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ดีขึ้น

นอกจากนี้ผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมสามารถสร้างแรงจูงใจและบรรยากาศการทำงานที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการมุ่งเน้นพัฒนาผู้นำในสถานศึกษาเป็นกุญแจสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนองค์กรสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม เน้นการบริหารจัดการที่ยืดหยุ่น โดยใช้ประโยชน์จากนโยบายพื้นที่นวัตกรรมการศึกษาเพื่อตอบสนองต่อบริบทท้องถิ่น ช่วยสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาให้ตอบสนองต่อความท้าทายในยุคปัจจุบัน และก้าวสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรมอย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ.2562.

<https://www.moe.go.th/backend/wpcontent/uploads/2020/>

กระทรวงศึกษาธิการ. (2565). *ข่าว ศธ. 360 องศา*. <https://www.moe.go.th/360นวัตกรรมการศึกษา>

กานต์ธีรา บางเขียว และ รัตนา กาญจนพันธ์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาตาม การรับรู้ของครูในสหวิทยาเขตระวีภา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *The New Viridian Journal of Arts, Humanities and Social Sciences*, 3(6), 17–31.

ชวน ภาวังกุล. (2558). การศึกษาความเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดราชบุรี. รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- ณัฐพัชร์ วรพงศ์พัชร์ และ มณีพลอยไพริน พิศจะโปะ. (2567). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*, 6(7), 22–23.
- ธัญรดี หิรัญกิตติกร. (2564). การศึกษาความต้องการความเป็นองค์กรนวัตกรรมของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต*.
- ปานชนก ต้วงอุดม. (2562). การศึกษาสภาพการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. *วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- ปาริฉัตร นวนทอง และ ตรัยภูมิินทร์ ตรีตรีศวร. (2565). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. ใน การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13; 13 พฤษภาคม 2565; สงขลา. สงขลา : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พิทักษ์ โสตถยาคม และ เก ประเสริฐสังข์. (2562). *Education Sandbox พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา*. <https://www.edusandbox.com/video-educationalinnovation>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2566 - 2570 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 1 (ฉบับทบทวนปีงบประมาณ พ.ศ. 2567). <https://www.ska1.go.th/newsplan>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.2561-2580 (ฉบับย่อ)*. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). *มาตรฐานการศึกษาชาติ พ.ศ.2561*. บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2566). *บทความร้อยเรื่องเมืองไทย : พื้นที่นวัตกรรมการศึกษา (Education Sandbox)*. <https://library.parliament.go.th/th/radioscript/rr2566-dec2>
- สุวัฒน์ อาษาสิงห์, จำรัส มุ่งเผือกกลาง, สุนทร โคตรบรรเทา, สมเดช สาวันดี, และ ชีวิน บุญถม. (2566). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 3(6), 447–58.
- อนุพงษ์ ชุมแวงวาปี. (2560). การพัฒนารูปแบบองค์กรแห่งนวัตกรรมของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- Adams R. and Bessant J. (2006). Innovation management: A review. *International Journal of Management Reviews*, 8(10), 21–47.